

ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Копайгора О. О., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії,

e-mail: Sasha.marina00@gmail.com

Христенко О. А., канд. екон. наук, доцент

e-mail: olhakhrystenko@gmail.com

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація. Досліджено стан продовольчої безпеки у розрізі агропромислового комплексу Миколаївської області, визначено основні аспекти її формування та перспективи розвитку.

Ключові слова: продовольча безпека, агропромисловий комплекс, регіональний розвиток, сільськогосподарська продукція, Миколаївська області.

Питання продовольчої безпеки є важливою складовою у розвитку агропромислового комплексу України, оскільки таким чином формується необхідний обсяг виробництва сільськогосподарської продукції, який би задовольняв науково – обґрунтовані норми стосовно продуктів харчування.

Питання продовольчої безпеки розглядалося у працях Гойчука О.О. [1], Власова В.І. [2], Бабенко А.А. [3].

Розглянемо індекси сільськогосподарської продукції у Миколаївській області протягом 2019-2021 рр. (табл.1).

Таблиця 1. Індекси сільськогосподарської продукції
Миколаївської області

Роки	Господарства усіх категорій		
	Продукція сільськогосподарського виробництва	з неї:	
		продукція рослинництва	продукція тваринництва
2019	107,0	108,1	99,1
2020	76,1	74,2	91,3
2021	147,0	155,7	91,5

Джерело: сформовано автором на підставі [4].

Індекси цін на сільськогосподарську продукцію відображається як величина, що враховує зміну середніх цін на основні види сільськогосподарської продукції.

Таким чином, можна спостерігати зменшення як серед продукції рослинництва, так і серед продукції тваринництва індексу сільськогосподарської продукції: на 30,9% у 2020 р. загально, на 33,9% серед продукції рослинництва, на 7,8% серед продукції тваринництва. Проте в 2021 році індекси зросли, перебільшивши навіть показники 2019 року.

Для більш детального аналізу розглянемо окремо стан розвитку тваринництва та рослинництва у Миколаївській області протягом останніх років (табл. 2, табл. 3).

Таблиця 2. Показники рослинництва протягом 2019-2021 рр.

Показник	Роки			Абсолютний приріст, +,-	
	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2020 р. до 2019 р.	2021 р. до 2020 р.
Посівна площа сільськогосподарських культур, тис.га <i>серед них:</i>					
культури зернові та зернобобові	890,0	883,6	949,5	-6,4	+65,9
соняшник	493,4	506,2	496,5	+12,8	-9,7
картопля	18,8	19,5	20,2	+0,7	+0,7
культури овочеві	18,2	18,5	18,4	+0,3	-0,1
Площа насаджень культур плодових та ягідних (загальна), тис.га	5,7	5,7	5,3	0	-0,5
Обсяг виробництва (валовий збір) сільськогосподарських культур, тис.ц <i>серед них:</i>					
культури зернові та зернобобові	31379,0	23620,6	39255,4	-7758,4	+15634,8
соняшник	10634,3	6919,1	11603,9	-3715,2	+4684,8
картопля	1767,8	2069,6	3112,8	+301,8	+1043,2
культури овочеві	4785,1	5752,7	6298,7	+967,6	+546
культури плодові та ягідні	279,8	253,1	286,5	-26,7	+33,4

Джерело: сформовано автором на підставі [4].

Таким чином, можна зазначити, що посівна площа сільськогосподарських культур у розрізі зазначених становить: 949,5 тис. га станом на кінець 2021 року та протягом останніх років активно зростає, у розрізі соняшнику у 2021 році спостерігається зменшення на 9,7 тис. га у порівнянні з минулим роком, картопля, так само як зернові культури, має чітку тенденцію до збільшення.

Серед обсягів виробництва сільськогосподарської продукції можна побачити тенденцію до приросту у 2021 році серед усіх наведених культур, а саме: зернові та зернобобові культури на 15634,8 тис. га, соняшник – 4684,8 тис. га, картопля – 1043,2, овочеві культури – 546 тис. га, культури плодові та ягідні – 33,4 тис. га.

Таблиця 3. Виробництво продукції тваринництва

Показник	Роки		
	2019 р.	2020 р.	2021 р.
забійна маса сільськогосподарських тварин, реалізованих на забій, тис.т	13,3	28,3	25
обсяг виробництва (валовий надій) молока, тис.т	299,0	278,5	245,7
кількість одержаних яєць від птиці свійської, млн.шт	275,4	201,6	156,9
обсяг виробництва (валовий настриг) вовни, т	113,0	98	100,0

Джерело: сформовано автором на підставі [4]

Отже, з таблиці 3 видно, що в 2021 році спостерігається зменшення забійна маса сільськогосподарських тварин на 3,3 тис. т, на 32,8 тис. т зменшився обсяг виробництва молока та на 44,7 кількість одержаних яєць від свійської птиці.

Забезпечення продовольчої безпеки є однією з передумов гарантування підвищення життєвого рівня населення. Враховуючи той факт, що Миколаївська області є однією із провідних областей по виробництву сільськогосподарської продукції, важливим є створення сприятливих умов щодо її розвитку, а саме: підвищення кадрового потенціалу, збільшення посівних площ, впровадження інноваційних технологій у сільське господарство, вдосконалення нормативно-правового забезпечення тощо.

Список використаних джерел:

1. Гойчук О.І. Продовольча безпека [монографія]. Житомир: Полісся, 2011. С. 348.
2. Власов В.І Глобальна продовольча безпека [монографія]. К.: ННЦ «ІАЕ», 2009. С.506
3. Бабенко А.А. Забезпечення продовольчої безпеки України в умовах реформування і регулювання аграрного сектору економіки: автореф. дис. канд. ек. наук – 08.07.02. «Економіка сільського господарства і АПК». Луганськ, 2005. С.20.
4. Головне управління статистики у Миколаївській області: статистична інформація URL: <http://www.mk.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 29.04.2023).

Abstract. The state of food security in the context of the agro-industrial complex of the Mykolaiv region was studied, the main aspects of its formation and development prospects were determined.

Keywords: food security, agro-industrial complex, regional development, agricultural products, Mykolaiv region.